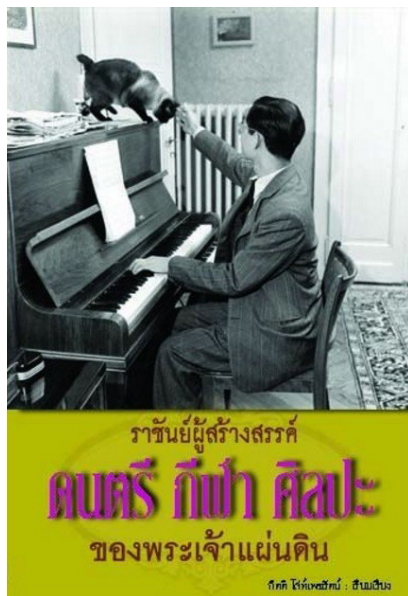

ราชันย์ผู้สร้างสรรค์ดนตรี กีฬา ศิลปะ Rāchan Phū Sāngsan Dontrī Kīlā Sinlapa

บทวิจารณ์หนังสือ
Book Review

โดย

พิมล เมฆสวัสดิ์¹
Pimol Meksawat

กิตติ โล่เพชรรัตน์. (2559). ราชันย์ผู้สร้างสรรค์ดนตรี กีฬา ศิลปะ. กรุงเทพฯ: ก้าวแรก. 256 หน้า ภาพประกอบ.

---

¹ บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail: pimol@swu.ac.th

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระวิริยะอุสาหะในการศึกษาเรียนรู้และฝึกฝนอย่างเต็มกำลัง จึงทำให้ทรงเพียบพร้อมด้วยพระปรีชาสามารถ ไม่ว่าจะเป็นศาสตร์แขนงใดก็ตาม พระองค์ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณต่อประเทศอย่างล้นเหลือสุดที่จะพรรณนา อีกทั้งยังทรงมีความเป็นเลิศทางด้านดนตรี ทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ ทัศนศิลป์ ทัศนศิลป์ จิตรกรรม ในหนังสือเล่มนี้จึงรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับพระปรีชาสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้

พระปรีชาด้านดนตรี 1) เพลงพระราชนิพนธ์ แสดงถึงพระอัจฉริยภาพด้านดนตรีมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ เนื้อเพลงเพลง และทำนองที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์เริ่มตั้งแต่เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราชเรื่อยมาจำนวนถึง 48 เพลง 2) มหัทธจรีย์แห่งบทเพลง แสดงให้เห็นถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ที่มีต่อประชาชน เช่น เพลงความฝันอันสูงสุด เพลงเกิดเป็นไทยแล้ว และเพลงเราสู้ รวมทั้งเพลงประจำมหาวิทยาลัยต่าง ๆ 3) วงดนตรีกิตติมศักดิ์ลายคราม อ. ส. วันศุกร์ และสหายพัฒนา ด้วยพระปรีชาสามารถด้านดนตรี พระองค์ทรงตั้งวงดนตรี อ. ส. วันศุกร์ หรืออัมพรสถานวันศุกร์ โดยทรงร่วมบรรเลงกับสมาชิก และกระจายเสียงทางสถานีวิทยุเป็นประจำทุกวันศุกร์ 4) ทรงศึกษาค้นคว้าเรื่องดนตรีอย่างจริงจังลึกซึ้ง พระองค์ทรงเก็บรักษาเครื่องดนตรีทุกชิ้นไว้อย่างดี รวมทั้งพระราชทานคำแนะนำและวิธีการแก้ไขแก่นายช่างทหารอากาศ 5) ทรงเป็นอุปถัมภ์วงการดนตรีไทย พระองค์ทรงเป็นองค์บรมราชูปถัมภ์ภาคด้านดนตรี ทรงส่งเสริมดนตรีไทย และศิลปินดนตรีไทยมาโดยตลอด และทรงเห็นว่าวิชาดนตรีไทยเป็นศิลปะที่สำคัญของชาติ

พระปรีชาด้านกีฬา 1) ก้าวแรกของยอดนักกีฬา สมเด็จพระราชชนนีทรงเป็นแบบอย่างที่ดีด้านกีฬา และปลูกฝังให้พระองค์รักกีฬามาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ 2) ยอดนักกีฬาเรือใบ กีฬาที่พระองค์ทรงเล่นเรื่อยมา คือ เรือใบ ทรงต่อเรือใบด้วยพระองค์เองและทรงเข้าร่วมการแข่งขันในกีฬาแหลมทองครั้งที่ 1 ทรงชนะเลิศการแข่งขันในกีฬาแหลมทองครั้งที่ 4 3) ทรงเรือใบข้ามอ่าวไทย มีเรือใบที่พระองค์ทรงต่อขึ้นเองชื่อว่า “เวคา” พระองค์ทรงแล่นจากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปขึ้นฝั่งที่หาดเตยงาม ลัดทึบ แสดงถึงความวิริยะอุสาหะของ 4) ทรงเป็นแบบอย่างด้านกีฬา ทรงก่อตั้งสโมสรเรือใบส่วนพระองค์ชื่อ “สโมสรเรือใบจิตรลดา” และยังมีสโมสรเรือใบในพระบรมราชูปถัมภ์อีก นอกจากนี้ยังทรงส่งเสริมให้คนเห็นคุณค่าของกีฬา

พระปรีชาด้านศิลปะ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระอัจฉริยภาพด้านงานช่างและงานศิลปะทุกแขนง ได้แก่

พระปรีชาด้านประติมากรรม 1) ทรงพระอัจฉริยภาพในเชิงช่าง ทรงศึกษางานประติมากรรมด้วยพระองค์เอง ทั้งการปั้น การหล่อ และการทำแม่พิมพ์ 2) พระพุทธรูปคู่แผ่นดิน ทรงสนพระราชหฤทัยในการสร้างพระพุทธรูป ได้แก่ พระพุทธรูปปางประทานพร ภปร. 3) พระกำลังแผ่นดิน (สมเด็จพระจิตรลดา) เป็นพระพิมพ์ส่วนพระองค์ที่ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อพระราชทานแก่ข้าราชการและบุคคลต่าง ๆ สำหรับสักการบูชา 4) พระพุทธรูปราชูปถัมภ์ ทรงให้สร้างขึ้นเพื่อเป็นพระพุทธรูปประจำจังหวัดทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร

พระปรีชาด้านจิตรกรรม 1) ทรงฉายแสงแห่งศิลป์ ด้วยทรงสนพระราชหฤทัยในงานจิตรกรรมตั้งแต่ทรงพระเยาว์ โดยทรงศึกษาด้วยพระองค์เอง ทรงฝึกเขียนเอง และทรงศึกษาจากตำราต่าง ๆ ระยะเวลาเป็นภาพสมเด็จพระราชินี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์ 2) ภาพฝีพระหัตถ์ ทรงเป็นอาจารย์ศิลปะแห่งชาติ ภาพวาดฝีพระหัตถ์ของพระองค์ปรากฏให้ประชาชนได้ชมตั้งแต่การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 14 พ.ศ. 2506

พระปรีชาด้านการถ่ายภาพ 1) กล้องของพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยในการถ่ายภาพมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ดังที่เรามักจะเห็นภาพของพระองค์ท่านพร้อมกล้องที่พระคออยู่เสมอ และพระองค์ทรงนิยมใช้กล้องคู่พระหัตถ์แบบมาตรฐานตลอดมา เพื่อบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงต่าง ๆ 2) ทรงสละพายุกล้องทุกหนแห่งที่เสด็จ นอกจากจะทรงเชี่ยวชาญการถ่ายภาพแล้ว พระองค์ยังทรงเชี่ยวชาญการล้างฟิล์ม อัดขยายภาพ ทรงมีกล้องติดพระวรกายเสมอ โปรดการถ่ายภาพสถานที่ๆ เสด็จ ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่ายแนววิจิตรศิลป์ และภาพถ่ายแสดงพระราชปณิธานในการพัฒนาประเทศ

พระปรีชาดำเนินงานประพันธ์ 1) ทรงเชี่ยวชาญหลายภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย บาลี สันสกฤต อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และละติน ทำให้ทรงแปลหรือทรงพระราชนิพนธ์ได้อย่างผู้ที่เข้าใจความรู้สึกของผู้เขียนต้นฉบับ เกิดอรรถรส 2) พระราชนิพนธ์แปล ทรงมีพระปรีชาสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษรได้อย่างมีชีวิตชีวา ได้แก่ ดิโตะ เศรษฐศาสตร์ตามนัยของพระพุทธศาสนา นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ 3) พระอัจฉริยภาพด้านภาษา ผลงานพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกจากชาติกในพระไตรปิฎก ทรงผสมผสานเอกลักษณ์และความงดงามของภาษาไทย นอกจากนั้นพระองค์ยังทรงพระราชดำริให้มีหนังสือสำหรับให้เยาวชนไทยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ชื่อ สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทั้งหมดนี้คือเสี้ยวของพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร อันเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย

